

Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında geçici anlaşma hükümleri uyarınca bu anlaşmanın kapsamına giren maddelerin Gümrük vergilerinde anlaşmada yer alan esas oranlar çerçevesinde yapılan indirimlerin onaylanması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri ve Plan komisyonları raporları (1/571)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Başkanlığı

Sayı : 71 - 1327/14323

1 . 12 . 1971

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 27 . 11 . 1971 tarihinde kararlaştırılan, «Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında Geçici Anlaşma Hükümleri Uyarınca bu anlaşmanın kapsamına giren maddelerin Gümrük vergilerinde anlaşmada yer alan esas ve oranlar çerçevesinde yapılan indirimlerin onaylanması hakkında kanun tasarısı» ve gerekçesi 31 . 5 . 1963 tarih ve 244 sayılı Kanunun 7 nci maddesine göre ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını saygıyla arz ederim.

Prof. Dr. Nihat Erim
Başbakan

GEREKÇE

1. «Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında bir ortaklık yaratan anlaşma» da öngörülen Geçiş Döneminin koşullarını saptamak üzere 23 Kasım 1971 tarihinde Brüksel'de imzalanan Katma Protokol ve Ekleri, Malî Protokol, Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu yetki alanına giren maddelerle ilgili anlaşma ile son senedin onaylanması bilindiği gibi, 22 . 7 . 1971 tarih ve 1448 sayılı Kanun ile uygun bulunmuştur.

2. Bu belgelerin yürürlüğe girebilmesi, onay işlemlerinin bütün ilgili taraflarca tamamlanmasına bağlı olduğu, bunun ise geçmişteki deneylere göre hayli zaman aldığı gözününe alınarak, Katma Protokolün ticarî alışverişlere ilişkin hükümlerinin erken yürürlüğe konulması amacıyla, Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında 27 Temmuz 1971 tarihinde geçici bir anlaşma imzalanmış ve bu anlaşma 10 . 8 . 1971 tarih ve 7/2905 sayılı Bakanlar Kurulu kararı ile onaylanarak 1 Eylül 1971 tarihinden itibaren yürürlüğe konmuştur.

3. «Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında geçici anlaşma» uyarınca, Türkiye Top-
luluk piyasalarında Katma Protokol hükümleri ile öngörülen tâvizlerden yararlanmaya 1 Eylül 1971 tarihinden itibaren başlamıştır.

Gerçekten Türk sanayi ürünleri, sınırlı tavizlerden yararlanan bazı dokuma kalemleri ve bazı petrol ürünleri dışında, Topluluğa ihraçlarında Gümrük Vergisi ve eş etkili vergi veya resimlerde tam muafiyetten yararlanmaya başlamışlardır.

Tarım ürünleri için öngörülen kolaylıklar da yürürlüğe girmiştir. Anahraç maddelerimiz olan tütün ve kuru incirde miktar kısıtlamaları ve gümrük vergileri tamamen kaldırılmıştır. Kuru incirde miktar kısıtlaması olmaksızın % 3 oranında vergi uygulanmaya başlanmıştır. Fındık ihracatımız 18 700 tonluk bir yıllık kontenjan çerçevesinde % 2,5 oranında vergiye tâbidir. Narenciye de, portakal % 40, satsuma ve limon ihracatımız % 50 oranında gümrük indirimlerinden yararlanmaktadır. Zeytinyağı ve çavdar ihracatımızda Toplulukça prelevman indirimi uygulanmaya başlanmıştır.

Bunlara ek olarak, Topluluk, aşağı - yukarı 65 kadar üründe Türkiye'ye Ortak Gümrük Tarifesi üzerinden % 50 ile % 75 oranında değişen indirimler uygulamaya başlamıştır.

4. Geçici anlaşma hükümleri gereğince, Türkiye tarafından Topluluğa karşı sanayi malları ithalâtında Gümrük Vergisi ve eş etkili ve resimlerde katma protokol ile yapılması öngörülen indirimlerin ilk kademesi yürürlüğe konmuştur. Bu çerçevede içinde geçici anlaşma kapsamına giren maddelerin Gümrük vergilerinde anlaşmada yer alan esas ve oranlar çerçevesindeki indirimlerin uygulanması anlaşmayı onaylayıp yürürlüğe girme tarihini saptayan kararname içinde kararlaştırılmıştır.

5. Gerek onay ve gerek topluluğa karşı Gümrük vergilerinde indirim uygulanmasına ilişkin bu karar 31 . 5 . 1964 tarih ve 244 sayılı Kanunun Bakanlar Kuruluna tanıdığı yetkilere dayanılarak alınmıştır.

6. Ancak, söz konusu kanunun 7 nci maddesinin 2 nci fıkrası uyarınca, geçici anlaşmanın kapsadığı maddelerin Gümrük vergilerinde yapılan indirimlerin Bakanlar Kurulunca bir kanun tasarısı ile Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayına sunulması gerekmektedir.

Aynı fıkra bu işlemin indirimleri uygulamaya koyan kararnamenin yürürlüğe girdiği tarihten başlayarak üç ay içinde yapılmasını öngörmektedir.

Kanun tasarısı bu yükümün yerine getirilmesi amacına yönelmiştir.

MADDE GEREKÇELERİ

Kanun tasarısının maddeleri yeterli açıklıkta bulunduğundan ayrıca madde gerekçeleri yazılmamıştır.

Dışişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/571
Karar No. : 15

19 . 4 . 1972

Yüksek Başkanlığa

Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında geçici anlaşma hükümleri uyarınca bu Anlaşmanın kapsamına giren maddelerin Gümrük vergilerinde anlaşmada yeralan esas ve oranlar çerçevesinde yapılan indirimlerin onaylanması hakkındaki kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda görüşüldü.

Tümü üzerinde yapılan görüşmeler sonunda, gerekçede de sarahaten belirtilmiş olduğu üzere, Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında Geçici Anlaşma, 31 . 5 . 1964 tarih ve 244 sayılı Kanuna müsteniden 10 . 8 . 1971 tarih ve 7/2905 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla onaylanarak 1 Eylül 1971 tarihinden itibaren yürürlüğe konmuştur.

Mezkûr kanunun 7 nci maddesinin 2 nci fıkrası gereğince, Gümrük vergilerinde yapılan indirimlerin Türkiye Büyük Millet Meclisi onayının alınmasını icabettirdiğinden, bu hükmün yerine getirilmesi maksadına matuf olarak hazırlanmış bulunan tasarı, prensip itibarıyla Komisyonumuzca da uygun mütalaa olunarak aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi buyurulmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Dışişleri	Sözeü	Kâtip	
Komisyonu Başkanı	İstanbul	Balıkesir	Afyon K.
Ankara	<i>O. Kabibay</i>	<i>A. İ. Kırmılı</i>	<i>R. Çerçel</i>
<i>O. Alp</i>			
Bursa	Bursa	Çankırı	Diyarbakır
<i>C. Külâhlı</i>	<i>İ. Öktem</i>	<i>H. Dağlı</i>	<i>B. Eğilli</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul	İstanbul
S. Orkunt	<i>İ. Sancar</i>	<i>N. İ. Tokgöz</i>	M. Yardımcı
İmzada bulunamadı			İmzada bulunamadı
İzmir	İzmir	Maras	Zonguldak
<i>Ş. Adalan</i>	<i>Ş. Osma</i>	<i>M. N. Çuhadır</i>	<i>F. Fırat</i>

Bütçe Plan Komisyonu raporu

Millet Meclisi

Bütçe Plan Komisyonu

Esas No. : 1/571

Karar No. : 161

6 . 5 . 1972

Millet Meclisi Başkanlığına

Tetkiki hususu Komisyonumuza havale buyurulan «Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında geçici anlaşma hükümleri uyarınca bu anlaşmanın kapsamına giren maddelerin Gümrük vergilerinde anlaşmada yer alan esas ve oranlar çerçevesinde yapılan indirimlerin onaylanması hakkında kanun tasarısı» ile, önhavalesi uyarınca Dışişleri Komisyonu raporu, Dışişleri ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinin de katıldığı toplantıda incelendi ve görüşüldü;

«Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında ortaklık yaratan anlaşma» uyarınca yapılan çalışmaların bir devamı olan ve anagayesi gümrük vergilerinde anlaşma esasları dahilinde indirimleri öngören tasarı, getirdiği anakurallarla büyük faydalar sağlayacaktır.

Ekonomimizin gücü göz önünde tutularak topluluğa üye ülkeler arasındaki katma protokol hükümleri uyarınca Türkiye, öngörülen tavizlerden 1 Eylül 1971 tarihinden itibaren yararlanmaya başlamıştır. Bu taviz ve sağlanan imkânlar, ekonomimizi dar boğazlara sokmaktan kurtaracak ve dengeli geçiş sağlanmış olacaktır.

Bu itibarla, tasarı, komisyonumuzca da uygun mütalaa edilerek maddelerin müzakeresine geçilmiştir.

Tasarının 1 nci, 2 nci ve 3 ncü maddelerinin aynen kabulüne,
Anlaşma tarihinin eski olduğu ve tasarının biran evvel kanunlaşmasının faydalı olacağı gerekçesiyle, Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesine karar verilmiştir.
Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasviplerine arz olunmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Sözcü	Kâtip	
Balikesir	Ankara	Malatya	Adana
C. Bilgehan	M. K. Yılmaz	A. Karaaslan	S. Kılıç
Amasya	Ankara	Aydın	Bolu
S. Aygün	H. Balan	N. Menteşe	H. İ. Cop
Denizli	Diyarbakır	Giresun	İçel
H. Oral	S. Savcı	M. E. Turgutalp	C. Okyayuz
Konya	Konya	Manisa	Zonguldak
N. Kalaycıoğlu	B. Müderrisoğlu	H. Okçu	K. Nedimoğlu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında Geçici Anlaşma hükümleri uyarınca bu Anlaşmanın kapsamına giren maddelerin Gümrük vergilerinde anlaşmada yer alan esas ve oranlar çerçevesinde yapılan indirimlerin onaylanması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 10 . 8 . 1971 tarih ve 7/2905 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 1 Eylül 1971 tarihinden itibaren yürürlüğe girmek üzere onaylanıp 18 . 8 . 1971 tarih ve 13930 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan, Türkiye ile Avrupa Ekonomik Topluluğu arasında Geçici Anlaşma hükümleri uyarınca, bu Anlaşmanın kapsamına giren maddelerin Gümrük vergilerinde, anlaşmada yer alan esas ve oranlar çerçevesinde yapılan indirimler onaylanmıştır.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

27 . 11 . 1971

Başbakan
N. Erim

Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı
S. Koçaz

Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
Başbakan Yardımcısı	M. Özgünes
A. Karaosmanoğlu	
Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı
İ. Arar	F. Melen
İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı
H. Ömeroğlu	O. Olcaç
Maliye Bakanı	Millî Eğit. Bakanı
S. N. Ergin	Ş. Orel
Bayındırlık Bakanı	Dış Eko. İliş. Bakanı
M. Öztekin	Ö. Derbil
Sağ. ve Sos. Yar. Bakanı	Güm. ve Tekel Bakanı V.
T. Akyol	Ö. Derbil
Tarım Bakanı	Ulaştırma Bakanı
H. Özalp	C. Karakaş
Çalışma Bakanı	Sanayi ve Ti. Bakanı
A. Sav	A. Çilingiroğlu
Enerji ve Ta. Kay. Bakanı	Turizm ve Ta. Bakanı
N. Devres	E. Y. Akçal
İmar ve İskân Bakanı	Köy İşleri Bakanı
S. Babüroğlu	C. Aykan
Orman Bakanı	Gençlik ve Spor Bakanı
S. İnal	S. Ergun
Kültür Bakanı	
T. Halman	